

Matkakertomus Satotason Nosto Viro 6.-8.6.2023

Bussi starttasi 5:30 Porista ja keräsi innokkaan matkaporukkamme kyytiinsä läpi Satakunnan ja Varsinais-Suomen matkalla Länsisatamaan.

Tallinnaan saavuttuamme jatkoimme matkaa bussilla kohti ensimmäisiä kohteitamme Roodeväljaan. Tekstin lopussa näkyy kartalla kulkemamme reitti.

Tuottajaosuuskunta Kevili www.kevili.ee

Kevili tuottajaosuuskunnalla on 178 omistajajäsentä. Jokaisella jäsenellä on yksi ääni. Sijoitettu pääoma osuuskuntaan on 120 e/ha. Tämän lisäksi ei ole vuosijäsenmaksua. Kevilin jäsenellä on halutessaan vapaus myydä myös muille toimijoille. Kevilin liikevaihto on 150 milj.€ ja tulo (2,5 milj.€ puhdasta tuloa) investoidaan takaisin Keviliin. Heillä on 2 vuokrattua (Tallinna, Sillanmäki) ja kaksi omaa terminaalia (Rakvere ja Etelä-Viro). Kolmas terminaali on rakenteilla Keski-Viroon.

Kevilin osuus Viron vilja- ja öljykasvimarkkinoista on 20-25 %. Danish Agro on suurin toimija ja Kevili toiseksi suurin. Kevili on kokonaan virolaisomistuksessa, joten tulo jää virolaiselle maataloudelle paikallisten tuottajien hyväksi. Kevili työllistää 40 ihmistä. Se myy viljan eteenpäin suoraan ilman välittäjiä. Osuuskunnan kautta tehdään myös tuotantopanosten hankintaa (polttoaine, lannoitteet, kasvinsuojeluaineet) ja maksu hoituu viljatilistä.

Kevilin omat neuvonta-agronomit hoitavat neuvonnan.

Tällä hetkellä vienti on suuntautunut mm. Espanjaan. Saudeihin ei mene enää niin paljoa ohraa, kuin ennen. Suomeen myyty myös viime syksynä.

Yleistä Viron maataloudesta: Virossa 1,3 milj. ihmistä. Viro tuottaa 3 kertaa enemmän viljaa kuin itse tarvitsee ja 2 kertaa enemmän maitoa kuin itse tarvitsee.

Viljoja viljellään Virossa 440 000 hehtaarilla, Kevilin jäsenten osuus n. 100 000 ha.

Nurmirehujalostamo Golden Fields Factoryn Roodeväljan laitos on toiminut 5 vuotta. Sopimusalaa halutaan vielä lisää, etenkin viherrehun tuotantoon. Laitos käy vuodessa 310 päivää. Viroon on tulossa vielä toinenkin laitos ja Latviaan myös. Suomeen on tekeillä laitos Humppilaan, siksi oli erittäin mielenkiintoista tutustua tehtaan toimintaan. Tässä yksi mahdollinen vaihtoehto kasvitiloille saada nurmikiertoa.

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100089462305100>

*Golden Fieldsille tuotettavaa
sinimailasnurmea*

Soone Farm OÜ (Andres ja Matis Tamm). <https://www.facebook.com/soonefarm>

Perheyrittäjä, jonka viljelypinta-ala 1000 ha. Tilalla 230 lehmää + nuorkarja. 5-6 työntekijää.

(Rajavastuuyhtiö eli viroksi osäühing (OÜ) on yleisin ja suosituin yhtiömuoto Virossa. Kyseistä yhtiömuotoa Suomen laki ei tunne. Rajavastuuyhtiö on pienten ja keskisuurten yhtiöiden yleisin käyttämä yhtiömuoto, jolle on ominaista organisaation joustavuus, yhtiön perustamisen ja päätöksenteon joustavuus osakeyhtiöön (AS) verrattuna ja vastuun rajoittuminen yhtiöön sijoitetun osuuden määrään, minimiosakepääoma vaatimusta ei ole.)

Urakointina ostetaan lietteen levitys ja rehunteko. Lantaa ei separoida, se ei kuulemma olisi kannattavaa.

Tilan viljelykierto: 2-3 v nurmi – herne – ohra – rapsi – vehnä. Tilalla viljeltyä viljaa ei käytetä karjan rehuksi, vaan myydään ja karjan ruokintaan ostetaan teollinen väkirehu. Tila on Kevilin jäsen ja todella tyytyväinen Keviliin toimintaan.

Viljelijä on innostunut teknologiasta ja näkee siinä paljon mahdollisuuksia tulevaisuudessa. Käytössä N-tester ja sensorilannoitus. 5 vuoden satokeskiarvo on syysvehnällä 7,5 tn/ha, rapsilla 4,1 tn/ha ja herneellä 3,5 tn/ha.

Tila suorakylvää, kylvökoneena ”Cross Slot”. Suorakylvö on yksi keinoista, joilla vähennetään kuivuuden aiheuttamia satomenetyksiä. Muina keinoina on käytössä syysviljat ja hyvä viljelykierto. Suorakylvö sopii tilan maille hyvin, maat eivät ole kovia savimaita. Suorakylvö on Virossa vielä melko uutta, eikä paikallista tietotaitoa kuulemma vielä juurikaan ole. Yleisesti tietoa ja kokemuksia viljelijät etsivät paljolti internetistä.

Tilalla ei toteuteta mitään erityisiä ilmasto- /ympäristötoimia tukijärjestelmän vuoksi tai muuten. Kaikki tarvittavat ehdot täyttyvät kuulemma ilman erityisiä lisätoimia.

Maan hinta on noussut alueella paljon. Muutama vuosi sitten hehtaarihinta on ollut 3-4 t€/ha ollen nyt 7-8 t€/ha. Viljelijän kertoman mukaan tukitaso on pudonnut paljon. Pinta-alamat ja ympäristötuki on ollut vuonna 2022 250 €/ha ja nyt uudella ohjelmakaudella tukitaso on 160 €/ha.

Viljelijöiden välistä yhteistyötä viljelijä kertoo olevan vain vähän, koska yksiköt ovat jokaisella niin suuria, että toimivat omina yksiköinä. Tila oli strategisesti pienentänyt viljelypinta-alaansa ja saanut näin pelloista paremmin yhtenäisen kokonaisuuden "silmiensä alle". Taktiikka on siis tehdä pienemmällä alalla toimet tarkemmin ja paremmin. Tämän hetken pinta-ala 1000 ha sijoittuu tilan ympärille 5 km säteelle. ☺

Maissin viljelyssä nähtiin huonona puolena korjuun ajoittuminen myöhäiseen ajankohtaan. Silloin on helposti märät olosuhteet ja maan rakenne kärsii, jonka jälkeen tarvitaan kyntö.

Rannu Seeme OÜ, siementuotantoa ja siemenpakkaamo, myös muuta viljanviljelyä.

Viron Annikorussa sijaitseva siemenpakkaamo Rannu Seeme Oü tuottaa siemeniä viljoista ja nurmikasveista. Viljelypinta-ala n. 2300 ha. Siementuotantoa on n. 700 ha alalla omilla pelloilla, tilalla ei ole sopimusviljelijöitä. Tilalla on 17 työntekijää. Siementen myynti/lajike-edustus Kevilin ja Scandagran kautta. Pellon vuokrahinta n. 200 €/ha. Kuulemma luomuviljelijät nostavat vuokratasoa. Tilalla oli tutkimuslaitos METK in kerääjäkasvikoe, jossa selvittävät eri lajien talvenkestävyyttä. Kerääjäkasvi oli kylvetty suoraan puinnin yhteydessä, kylvökone puimuriin liitettynä, työlevytenä puimurin 12 m. Olkisilppu jää kylvöksen päälle. Seoksissa mukana hunajakukka, tattari, japaninretikka, virna ja ukonkaura. Parhaiten selvinneitä oli ukonkaura ja hunajakukka.

Viikko sitten oli ollut hallaa ja syysrapsia oli jouduttu uudelleenkylvämään herneellä (Bagoo). Kevätvehnä ei ole tilalla viljelty enää 10 vuoteen muuten kuin syysvehnän paikkaamiseen/uusintaan. Soijan viljelyä on kokeiltu, mutta ei ole menestynyt tämänhetkisillä lajikkeilla. Liettuassa on jo onnistuttu, siellä kasvukausi n. 2 viikkoa pidempi. Ruokohelvestä korjataan itselle siemensato ja korsi myydään Golden Fields Factorylle. Yleisesti viljelyksessä hyönteisongelma siirtää rapsialaa herneen viljelyyn.

<https://ssb.ee/10152938-RANNU-SEEME-OU/meedia-arvamuslood>

METK

<https://metk.agri.ee/>

Viron maaseutututkimuksen keskuksella Jõgevan toimipaikassa tutustuimme kenttäkokeisiin.

METK on yhteensä 300 henkilöä työllistävä organisaatio, joka tekee kasvinjalostusta, tutkimusta ja neuvontaa. Sen rahoituksesta 60% tulee valtiolta, 20% myynnistä ja 20% hankkeista.

Vehnä on Viron tärkein vientivilja. Syysvehnän jalostus tutkimuskeskuksessa on merkittävää. Jalostuksessa keskitytään mm. satoon ja talven- ja taudinkestävyyteen. Toiveissa olisi myös aikainen syysvehnä, jonka jälkeen ehtisi kylvää syysöljyasveja. Markkinoilta poistuneen Ramiron kaltaista aikaista syysvehnää kaivattiin.

Vehnälajikkeissa suositaan vihneellisyyttä, koska vihneiden avulla yhteyttävää alaa säilyy, vaikka lehdet lakastuvat. Lisäksi vihneellinen vehnä ei kelpaa villisioille.

Syysohran viljelyala on nousussa. Tällä hetkellä syysohraa ja kauraa viljellään lähes saman verran.

Syyskaura on ollut kokeissa 3 vuotta, mutta on aina tuhoutunut talven aikana (saksalainen populaatiolajike).

Kärsäkkäästä winter rape stem weevil on tullut harmillinen tuholainen syysöljyasveille <https://cropscience.bayer.co.uk/threats/pest-and-slugs/rape-winter-stem-weevil/#>

Syysrypsikokeessa tutkijoiden mielestä hyvältä vaikutti jaettu lannoitus 3×40 kgN.

1. keväällä heti kasvun alettua, 2. kasvuston ollessa n.40 cm korkeaa ja 3. ennen kukintaa. Öljypitoisuus ei laskenut merkittävästi N lannoituksen noustessa ja jaetulla lannoituksella glukosinolaattipitoisuus pysyi alhaisempana kuin kertalannoituksessa. Vasemmalla kertalannoitettu ja oikealla jaetun lannoituksen saanut kasvusto.

Maatalous- ja kauppakamarin edustaja kertoi bussimatalla heidän toiminnastaan.

<https://epkk.ee/>. Kamari on Viron suurin ja vaikutusvaltaisin maatalous-, elintarvike-, maa- ja metsäalan yrittäjiä yhdistävä kattojärjestö.

Viron neuvontajärjestöstä **The Estonian Rural Development Foundation** Leho Verk kävi esittelemässä heidän toimintaansa. Heidän asiakkaitaan ovat kaikki maaseutualueella toimivat yrittäjät. Lisää linkistä: <https://www.mes.ee/en/node>

Virossa oli ollut kylmä ja kuiva alkukesä, kuten Suomessakin. Viljat olivat kärsineet kuivuudesta, peruna (ja tattari) saanut lieviä hallavaurioita. Ensimmäinen rehunteko oli ajankohtaista juuri matkamme aikana.

Reittimme kartalla.